

Značenje uzgoja i proizvodnje životinja

Prof. dr. sc. Ivo Karadjole

Veterinarstvo u uzgoju i proizvodnji životinja

- uloga veterinara
- Domovinski rat i broj stoke (obim proizvodnje)
- razvijene zemlje:
 - veći obim proizvodnje od potreba
 - smanjenje broja stoke + veće farme
 - zahtjevi potrošača (kakvoća i zdravstvena ispravnost proizvoda).

Veterinarstvo u stočarstvu razvijenih zemalja svijeta

- promjene pokreću:
 - industrijalizacija, globalizacija, sigurnost prehrane i zahtjevi potrošača
- promjena strategije
- očuvanje biološke raznolikosti
- dobrobit životinja

Veterinarstvo u stočarstvu razvijenih zemalja svijeta

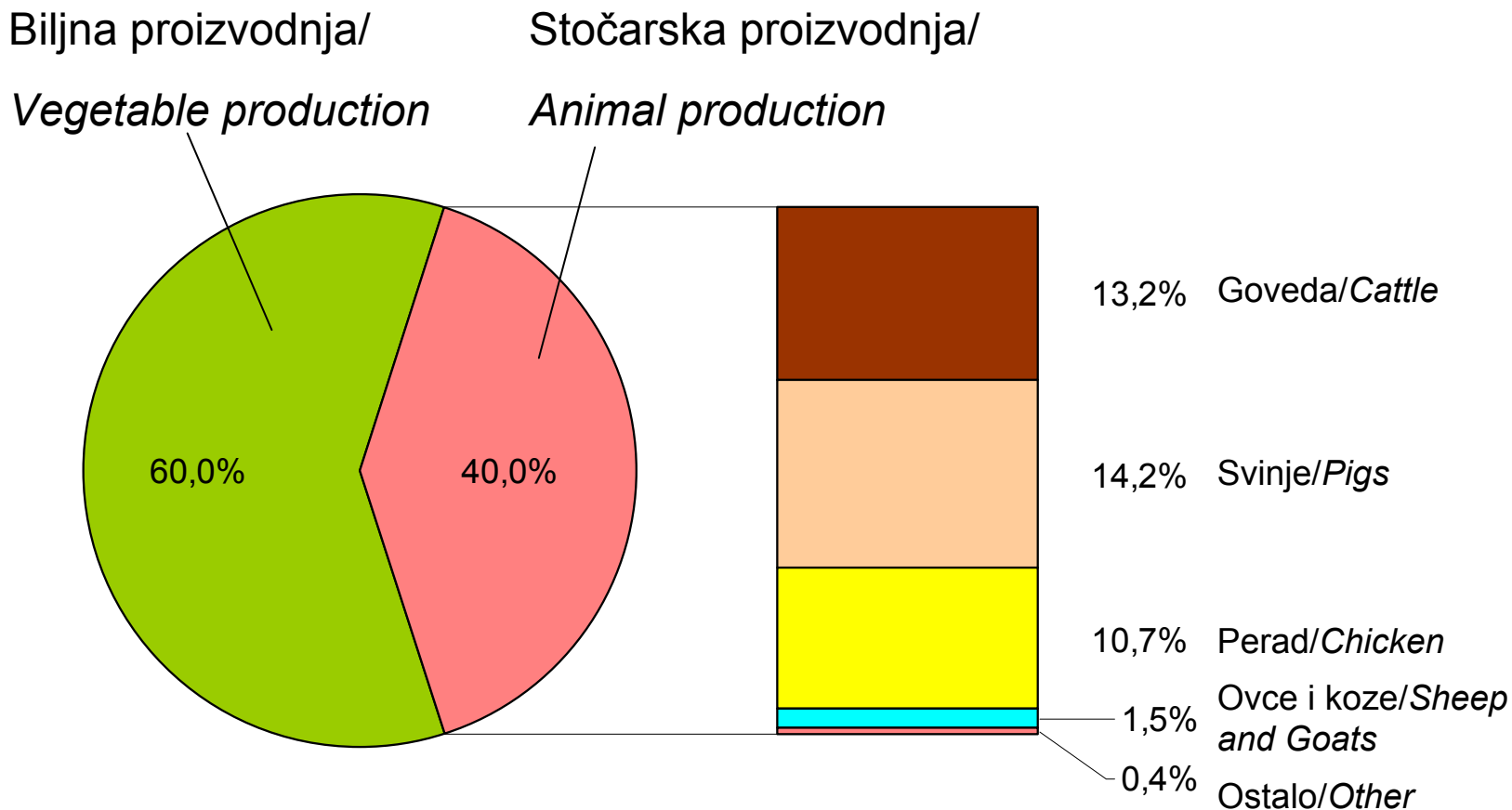
- na farmama
 - UO, preventiva i liječenje
 - kontrola i ispravljanje pogrešaka u hranidbi, reprodukciji, objektima i opremi
 - kompjuterska evidencija - dvosmjerni protok podataka

Stočarstvo u Republici Hrvatskoj

- bitne karakteristike stanja stočarstva u RH:
 - 40% ukupne poljoprivredne proizvodnje
 - premalo stoke
 - niska proizvodnost po grlu
 - mala proizvodnja obiteljskih gospodarstava
 - neujednačenost proizvoda
 - nepostojanje organiziranog tržišta

Graf 4. Udio vrijednosti stočarske proizvodnje u ukupnoj poljoprivrednoj proizvodnji

Figure 4. Share value of animal production in total agricultural production

Stočarstvo u Republici Hrvatskoj

- domaća proizvodnja ne podmiruje potrebe za:
 - mesom (osim mesa peradi)
 - mlijekom i mliječnim prerađevinama i
 - drugim proizvodima (vuna, koža, itd.)
- prilagođavanje uvjetima i normama EU

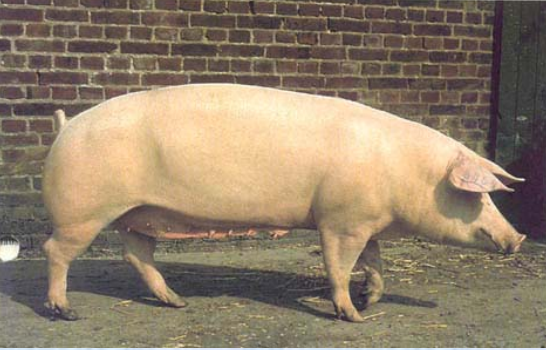
Stočarstvo u Republici Hrvatskoj

- područje djelovanja veterinarske struke se sužava
 - pružanje klasičnih usluga liječenja
 - provođenja preventivnih mjera
 - rijetko zastupljena proširena djelatnost

Govedarstvo u RH

- 13-14 % ukupne poljoprivredne proizvodnje
- područja u kojima je značajna veterinarska struka:
 - razmnožavanje goveda
 - hranidba
 - nastambe
 - uzgojno-seleksijski rad

Svinjogojstvo RH

- 14,2% ukupne poljoprivredne proizvodnje
- oko 36% u vrijednosti stočarske proizvodnje
- ne zadovoljava obimom proizvodnje i kakvoćom mesa
- pretežno na malim proizvodnim jedinicama (85% krmača i 76% tovljenika)

Svinjogojstvo RH

- potreban sustavni nadzor
- samanjiti gubitke
- svakodnevno pratiti uzroke uginuća

Ovčarstvo i kozarstvo RH

- velika važnost prilikom pristupanja EU zbog manje konkurencije
- povećanje broja uzgajivača i selekcijskog obuhvata

Ovčarstvo i kozarstvo RH

- dvije tehnologijske cjeline:
 - intenzivan uzgoj
 - ekstenzivan uzgoj

Ovčarstvo i kozarstvo RH

- ograničavajući čimbenici pružanja veterinarskih usluga:
 - niska ekonomska vrijednost pojedinačne životinje
 - dvojba uzgajivača oko opravdanosti troškova liječenja

Broj veterinarara i uvjetnih grla u RH

- podaci Uprave za veterinarstvo (MPŠVG)
 - 2003. godine 1.473 dr. vet. med. (vet. stanice, vet. ambulante, farme)
- 2003. godine između 950.000 i 1.000.000 uvjetnih grla (645 do 679 po veterinaru praktičaru)
- u razvijenim stočarskim zemljama br. uvjetnih grla po veterinaru praktičaru kreće se od 2000 do 2600

Veterinarstvo u stočarstvu RH

- očekuje se:
 - povećanje broja stoke (goveda i svinja)
 - porast broja farmi s većim brojem životinja
- sustavno specijalističko i multidisciplinarno obrazovanje !

RH prije ulaska u EU treba primjeniti:

- **standarde uzgoja i proizvodnje**
- **kakvoću proizvoda**
- **zaštitu okoliša**
- **dobrobit životinja**

UDOMAĆIVANJE – DOMESTIKACIJA ŽIVOTINJA

Prof.dr.sc. Ivo Karadjole

Pojam domaće životinje

- domaće životinje
- pitome životinje
- divlje životinje
- podivljale životinje

Udomaćivanje – domestikacija životinja

- vrijeme i mjesto udomaćivanja divljih životinja

Table 1 . Location and Estimated Dates of Domestication of Animals

<i>Species</i>	<i>Date (B.C.)</i>
Dog	10,000
Sheep	8,000
Goat	8,000
Pig	8,000
Donkey	4,000
Horse	4,000
Water Buffalo	4,000
Llama/alpaca	3,500
Chicken	3,500
Arabian Camel	2,500
Bactrian Camel	2,500

Izvornik: FAO, 2003.

Udomaćivanje – domestikacija životinja

- razlozi udomaćivanja
- monofiletsko i polifiletsko podrijetlo (teorija) vrsta domaćih životinja

Udomaćivanje – domestikacija životinja

*Žena plemena Aino doji
mladog medvjeda
koji će odrasti
zajedno sa njezinim
djetetom*

Udomaćivanje – domestikacija životinja

*Žena iz Sijama
doji mladog
slona*

Udomaćivanje – domestikacija životinja

*Sakai žene doje
mladu divlju
prasad*

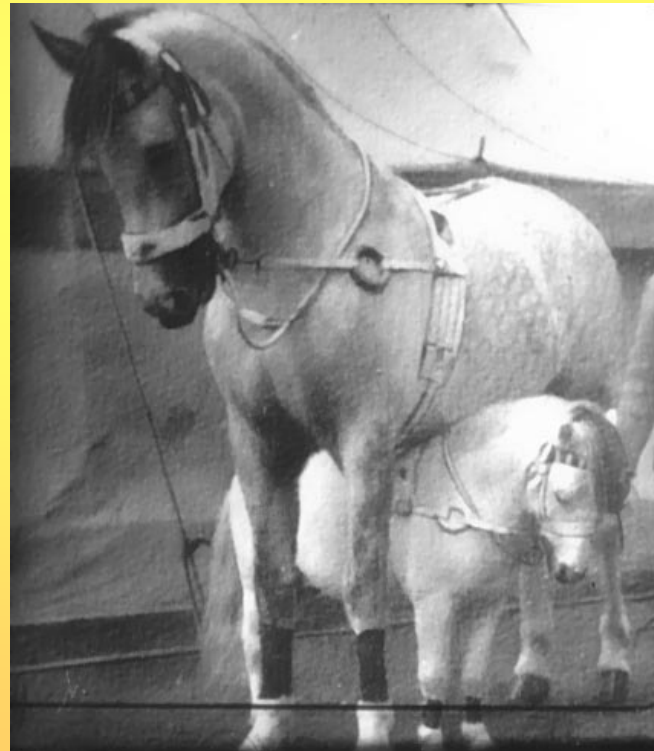
Udomaćivanje – domestikacija životinja

- promjene na životinjama tijekom udomaćivanja

1. Morfološke

Pincgavac i Shetland-pony

(po Nachtsheimu)

Udomaćivanje – domestikacija životinja

2. Fiziološke

provided by Hoard's Dairyman

Udomaćivanje – domestikacija životinja

3. Psihičke

- uzroci nastalih promjena